

ÅRSREDOVISNING 2022

ÅRET I KORTHET

ÅRETS RESULTAT

+9,9 mkr

Resultatet återbetalas till ägarkommunerna;
Ludvika kommun +9,0 mkr och
Smedjebackens kommun +0,9 mkr.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

JA

VBU har fem mål, varav två är
finansiella. Samtliga mål bedöms
vara uppfyllda.

STUDERANDE UTANFÖR VBU

326

Antal elever som studerar vid annan
utbildningsanordnare än VBU.

STUDERANDE INOM VBU

2 816

Totalt antal studerande inom
VBU:s verksamheter.

BALANSKRAVET UPPFYLLT

JA

Årets balanskravsresultat
uppgår till +9,6 mkr.

ÅRETS INVESTERINGAR

2,9 mkr

De större investeringarna avser
framförallt en simulator till Malmenskolan
och elevmöbler till Högbergsskolan.

ANSTÄLLDA

240

Antalet årsarbetare,
- varav 134 kvinnor och 106 män.

SJUKFRÅNVARO

3,6 %

Total sjukfrånvaro i % av de
anställdas sammanlagda
ordinarie arbetstid.

BEHÖRIGA LÄRARE

75,5 %

Av 106 lärare (inom ramen för legitima-
tionskrav) är 26 obehöriga, av dessa är 5 st
under utbildning.

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Året 2022 var ett valår och på VBU genomfördes arbete för demokrati, skolval samt en valdebatt. För oss i politiken var det ganska hektiskt valarbete under sommaren och hösten. Vi förtroendevalda mötte många ungdomar i vallokalerna. Kloka ungdomar som ställde krav och massor av frågor. Under hösten och vintern genomfördes val till vilka personer som ska företräda i nämnder och styrelser, liksom i VBU:s direktion. Osäkerheten under årets sista månader om vilka representanter och partier som beslutar i VBU:s direktion efter den 1 januari 2023 präglade stämningen i direktionen.

Nytt från 2022 är att vi från VBU ingår som representanter i Ludvikas fastighetsberedning och det är bra, eftersom vi har bättre insyn och påverkan av de lokaler vi hyr av Ludvika kommun.

Ett viktigt politiskt beslut som vi fattade i direktionen i juni 2022 var att starta en internationell skola med VBU som huvudman både på högstadies- och gymnasienivå. Beslutet blev senare ändrat till att VBU startar IB-utbildning inom gymnasiet från hösten 2024.

Under årets början var det fortfarande hög smittspridning av Covid, men restriktionerna släpptes och vi kunde gå tillbaka till fysisk utbildning och möten igen. Direktionen, alltså

den politiska styrelsen, valde ändå att fortsätta digitalt valtannat möte. Det fungerar bra och minskar arbets- och restider.

Kontakterna mellan politiken, personal och elever har skett via programråden. Dock har det inte, som tidigare, genomförts något Ungdomsting under året. Men direktionen hade en fysisk träff i Musiksalen med elevråden under hösten. Ett mycket bra möte och ett utbyte mellan elever, politiker och tjänstepersoner om olika aktuella frågor både inom och utanför skolan.

I slutet av året gick VBU in i ett projekt tillsammans med Skolverket "Samverkan för bästa skolan". Projektet ska kartlägga brister och hitta vägar till att nå målet om en bättre skola. Även om vi har bra resultat på VBU, finns alltid det som kan förbättras. Bra utbildning behövs inför framtiden och behov av kompetens inför utveckling i såväl Västerbergslagen som i Region Dalarna och i Sverige.

Granskningen av VBU från Skolinspektionen strax innan jul gjorde mig personligen lite

nervös, då de skulle intervjua representanter från huvudmannen – alltså mig och vice ordförande. Men nu i skrivande stund, när vi fått beslutet, är jag sprickfärdig av stolthet – som visade så bra resultat och jag vill rikta ett tack till alla i hela VBU!

Yvonne Persson, förbundsordförande

FÖRBUNDSCHEFEN HAR ORDET

"Bildning är den utveckling av personligheten och odling av själsliga förmågor och förhållningssätt som anses följa av högre studier och förkovran i viss litteratur. En bildad person kan vara allmänbildad eller utbildad, men ordet beskriver i första hand en person som är kultiverad och civiliserad. En skola är en institution där elever, eller studerande, under ledning av lärare kan tillägna sig utbildning. Praktiskt taget alla länder har egna skolväsen där den grundläggande utbildningen ofta är omkring nio år, därefter gymnasium och därefter universitet och högskolor. På lägre nivåer är skolinstitutionerna reglerade så att anpassade lokaler, utbildad personal, olika former av skolplikt, pedagogik, metodik och ämnesinnehåll tillsammans skall klara av att förmedla den kunskap, kultur, information och de färdigheter som respektive lands befolkning anser vara av vikt för de blivande myndiga medborgarna. Institutionen har funktionen massmedium och består ifall den är statlig av ett påbud från allmänheten. Påbudet är som regel stadfäst i en skollag." Wikipedia

Digitaliseringen fortsätter att utvecklas och kommer att påverka hur vi ser på bildning och skola i framtiden. AI-funktioner (Artificiell Intelligens) kommer kunna hjälpa eleverna med nästan alla uppgifter som genomförs i skolan idag. Hur behöver vi förhålla

oss till det, hur kommer vår syn på bildning och skola förskjutats och få nya innebörder? Vi som föddes på 60-talet arbetar idag med digitaliseringens verktyg i vår arbetsvardag, 70-talister vill bli tillfrågade och involverade i det mesta, 80-talister är värderingsorienterade och vill veta hur arbetsgivaren kan skapa balans mellan arbete och fritid och 90-talisten litar bara på sig själv och undrar vad arbetsgivarna kan göra för dem. Sannolikt är digitaliseringen en stor bidragande orsak till att generationer har egna "särdrag" som kan spegla hur vi formas som individer, elever och samhällsmedborgare. Det är vår "industrialisering" - vårt paradigmskifte.

Framtidens lärande är inte lätt att förutspå, verktygen till bildning och organiseringen av skolan kommer säkerligen att utvecklas och förändras med hög hastighet. Samtidigt är vi bara människor som har ett antal grundläggande behov som fortsatt kommer att vara centrala för hur vi bygger vårt samhälle och möter våra medmänniskor.

Därför har värdegrunden varit viktig, är viktig och kommer att vara än viktigare i framtiden.

VBU:s värdegrund:

"Jag skapar delaktighet, trygghet och samarbete genom öppenhet och respekt."

Mikael Fältsjö, förbundschef

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

VBU:s verksamhet finansieras i huvudsak via medlemsbidrag från förbundets medlemmar. Från 2019 ingår Västerbergslagens kulturskola i VBU:s organisation. Kulturskolans verksamhet finansieras genom ett av förbundsmedlemmarna dedikerat medlemsbidrag.

Statsbidrag och övriga bidrag varierar mellan åren. Detta är i huvudsak bidrag från Skolverket för vuxenutbildningar inom Komvux och Yh, vilket baseras på antalet utbildningar och utbildningsplatser. Storleken på specifika bidrag kan också variera mellan åren, exempelvis vad gäller yrkesutbildning för vuxna som fördubblades under 2020 på grund av pandemin. Det bidrag som varierat mest under perioden är ersättning från Migrationsverket, för utbildning av asylsökande elever på gymnasiet, som minskat med 10 mkr mellan 2016 och 2020 på grund av att antalet bidragsberättigade elever minskat sedan 2017. Detta är också förklaringen till det sjunkande elevantalet på gymnasiet.

Resultat före medlemsreglering för 2022 förbättras av avslutade projekt om knappt 4 mkr som byggts upp via statsbidrag under flera år.

	2022	2021	2020	2019	2018
Ekonomi (mkr)					
Medlemsbidrag	262,9	253,8	245,1	239,1	225,4
Statsbidrag och övriga bidrag	26,8	21,5	22,4	17,2	23,4
Investeringar	2,9	2,5	1,5	1,3	1,3
Långfristig låneskuld	0,9	1,0	0,2	0,3	1,0
Årets resultat före medlemsregleringar	9,9	4,3	4,8	3,4	6,5
Personal					
Personalkostnad (mkr)	154,1	149,8	150,2	148,1	137,9
Antal årsarbetare	240	236	241	249	233
Andel behöriga lärare i %	75,5	83,6	86,0	86,0	86,0
Total sjukfrånvaro i %	3,6	4,5	2,4	2,7	3,1
Antal studerande inom VBU					
Gymnasiet	919	924	947	1 000	1 030
Gymnasiesär	5	5	4	5	5
Vuxenutbildning	957	934	1 014	1 098	1 031
Yrkehögskola	47	65	56	54	66
Kulturskola	888	914	891	916	
Antal studerande utanför VBU					
Gymnasieelever	326	332	329	318	313
Gymnasiesärelever	19	15	12	12	12
Kommunalt aktivitetsansvar, KAA					
Antal ungdomar	163	154	181	192	174

FÖRBUNDETS ORGANISATION

Om kommunalförbundet

VBU, Västerbergslagens utbildningsförbund, är ett kommunalförbund som bildades år 1994 mellan kommunerna Ludvika och Smedjebacken.

Ett kommunalförbund bildas när kommuner vill samverka inom något eller några områden. Myndighetsutövningen inom det område där samverkan sker överläts då till kommunalförbundet som blir en egen myndighet. Verksamheten finanseras till största delen av medlemskommunerna, som lämnar ekonomiskt bidrag i proportion till hur eleverna från respektive kommun väljer program och utbildning.

VBU bedriver utbildningar vid skolor i Ludvika, Grängesberg och Smedjebacken.

Ludvika kommuns andel i förbundet uppgår till 75 % och Smedjebackens kommun 25 %.

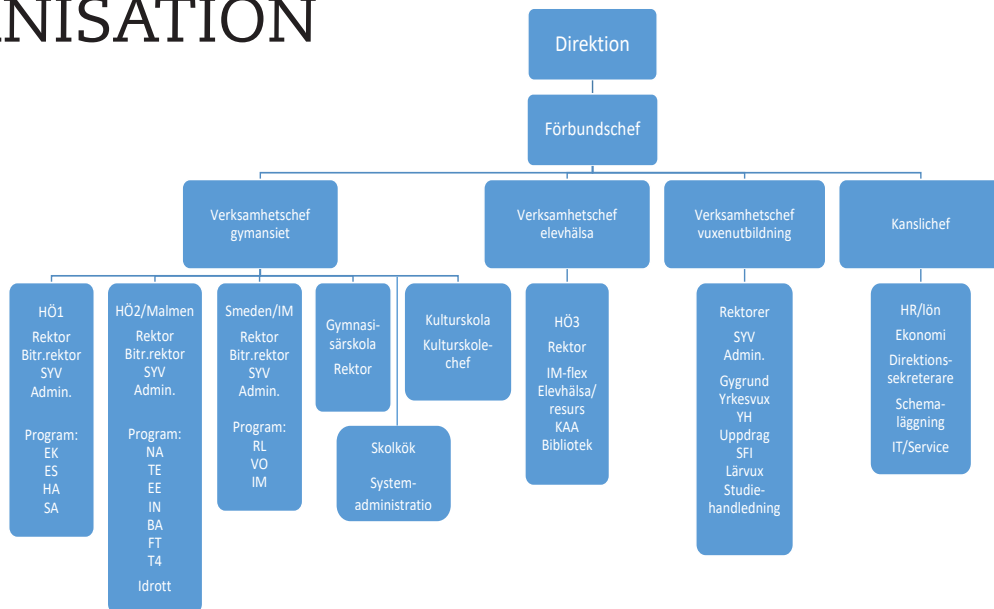
Förbundets syfte är att verka för samordning inom följande utbildningsområden:

- Gymnasieskola
- Gymnasiesärskola
- Grundläggande vuxenutbildning
- Gymnasial vuxenutbildning
- Svenskundervisning för invandrare
- Särskild utbildning för vuxna
- Yrkehögskola

- Kulturskola
- Yrkesutbildning för vuxna
- Kommunala aktivitetsansvaret, KAA
- Övriga utbildningsinsatser från grundskole- till högskolenivå samt utbildningsinsatser för arbetsmarknad och näringsliv.

Väsentliga förändringar under året

- På Malmen och Hö2 har en omorganisation skett inför höstterminen. Tidigare har skolenheterna delat på rektor med en biträdande rektor på vardera skola. Nu organiseras det med en rektor på vardera skolenhet samt en biträdande rektor på Hö2.

- Under våren har två nya rektorer tillsatts till följd av pensionsavgång och omorganisation.
- I december beslutade direktionen att utse respektive verksamhetschef till skolchef över sitt verksamhetsområde (gymnasieskolan, vuxenutbildningen respektive elevhälsan).

Köp av huvudverksamhet

Av den totala bruttokostnaden på 290,5 mkr avser 59,1 mkr (20,3 %) köp av utbildning från andra utbildningsanordnare; både privata och kommunala. Tabellen nedan visar olika verksamheters köp av utbildning från andra utbildningsanordnare fördelat i procent av den totala bruttokostnaden.

	Friskola	Gysam	Kommun	Företag	Totalt
Gymnasiet	9,3	4,1	2,5	0,6	16,5
Gymnasiesär	0,3	1,8	-	0,1	2,2
Vuxenutbildning	-	0,4	0,5	0,4	1,3
Yrkeshögskola	-	-	-	0,3	0,3
TOTALT i %	9,6	6,3	3,0	1,4	20,3

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV FÖRBUNDETS VERKSAMHET

Ledning och direktion

Direktionen är förbundets högsta beslutande och förvaltande organ och har ansvar för utveckling och ekonomi. Förbundsdirektionen utses bland medlemmar i kommunfullmäktige i respektive kommun och består av nio ledamöter, varav fem kommer från Ludvika och fyra från Smedjebacken. Under året har direktionen haft följande ledamöter:

Ledamöter från Ludvika

Yvonne Persson (S), ordförande
Hans Gleimar (C), 2:e vice ordförande
Anna-Lena Andersson (S)
Bert Broman (M)
Fredrik Trygg (SD)

Ledamöter från Smedjebacken

Monica Forsgren (S), vice ordförande
Bengt Norrlén (S)
Ingemar Hellström (S)
Adam Waller (C)

Förbundschef ansvarar för att, utifrån direktionens direktiv, leda och utveckla organisation och verksamhet mot uppsatta mål. Förbundschef har stöd i verkställandet av direktionens direktiv av förbundsledningen, som utöver förbundschef består av; kanslichef, HR-ansvarig, kulturskolechef, verksamhetschef elevhälsa, verksamhetschef gymna-

siet, verksamhetschef vuxenutbildning samt rektorer.

Mål, budgetering och uppföljning

Direktionen tar fram en skolplan som uttrycker mål och riktning för verksamheten. Skolplanen är den lokala utbildningspolitiska strategin för att nå en ökad måluppfyllelse i form av högre betyg och färre avhopp. Det är direktionens, styrelsen för VBU, viljeinriktning att skapa utbildningar av högsta kvalitet. Tillsammans med de nationella styrdokumenterna utgör skolplanen ramen för arbetet hos VBU. Här finns en frihet att vara tydlig med vad som bör prioriteras. Med högsta kvalitet menar vi en skola där individerna växer, vilket innebär att de når målen för sina studier samtidigt som de utvecklas som medmänniskor och samhällsmedborgare.

De finansiella målen och skolplanemålen har en central roll för den ekonomiska förvaltningen. Resultatbudgeten ska gå jämt ut eller lämna ett överskott i linje med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. Investeringar ska finansieras med egna medel, inom ramen för medlemsbidraget. Uppföljningen av ekonomin för respektive verksamhet samt avvikelserapportering är länkar i budget- och uppföljningsprocesserna.

Intern kontroll

Direktionen fastställer internkontrollpunkter för varje kalenderår, samtidigt fastställs också en plan för uppföljning och kontroll.

Centrala styrdokument

- Direktionens förbundsordning
- Arbetsordning i direktionen
- Delegationsordning
- Skolplan
- Nationella styrdokument, t ex.
  - Skollagen
  - Gymnasieförordning
  - Vuxenutbildningsförordningen
  - Läroplaner
  - Kursplaner

Roller och ansvarsfördelning

- Lärare ansvarar för den undervisning eleverna har rätt till.
- Rektor ansvarar för att organisera undervisningsenheten.
- Verksamhetschef stödjer rektors arbete och rapporterar till förbundschef.
- Förbundschef driver övergripande strategier och processer med förbundsledningen och politiken med lärandet i centrum.

Utveckling och förändring i ledningsgruppen för VBU

Vi fortsätter att arbeta med ständiga förbättringar, anpassar roller, mandat och befogenheter för att effektivisera, förenkla, förtydliga och lägga beslut där de hör hemma, precis som skolplanen har prioriterat.

Direktionen har fattat beslut att verksamhetscheferna också ska ha rollen som skolchef för respektive verksamhetsområde, det är en naturlig utveckling och på skolverkets hemsida står det bland annat:

”Skolchefens uppgift är att hjälpa huvudmannen se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal verksamhet och styrelsen om det är en fristående verksamhet. I uppdraget att se till att alla föreskrifter för utbildningen följs ingår även det systematiska kvalitetsarbetet.”

”Bestämmelserna om skolchef gäller för hela skolväsendet och omfattar alltså alla skolformer, från förskola till komvux och fritidshemmet. Det betyder att det i alla verksamheter oavsett skolform måste finnas minst en skolchef.”

”Benämningen skolchef innebär inte någon ny ansvarsnivå inom skolväsendet. Skolchef är en funktion hos huvudmannen. Den som är skolchef ska hjälpa huvudmannen med att se till att verksamheten följer de föreskrifter som gäller för utbildningen.”

För att detta ska fungera i vardagen behöver också mandat och befogenhet hänga samman, därför delegerar förbundschefen till respektive verksamhetschef samt kanslichef;

1. Operativt ansvar med beslutsmandat i vardagen som rör organisation, personalfrågor, rekrytering, ekonomistyrning och övriga operativa frågor inom sitt verksamhetsområde.
2. Leda systematiskt kvalitetsarbete inom sitt verksamhetsområde.
3. Leda systematiskt arbetsmiljöarbete inom sitt verksamhetsområde.
4. Leda samordning inom hela VBU mellan verksamheterna.

Syftet är:

- att beslut tas närmare verksamheten
- att styrkedjan stärks och förtydligas
- att varje verksamhetsområde får ett ökat fokus från skolchef

Det föranleder inga ändringar i delegationsordningen och förbundschefen har kvar samma roll och mandat som tidigare vad det gäller arbetsgivaransvaret samt processer och beslut som rör hela VBU på operativ, taktisk eller strategisk nivå samt policy och rutiner på individ-, grupp- eller organisationsnivå - vi är en arbetsgivare och ett VBU.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

I början av året avvecklades restriktionerna med anledning av pandemin och verksamheten har kunnat bedrivas på plats under hela året.

Intäkter och kostnader av engångskaraktär har haft stor inverkan på årets utfall:

- Under året har flera större projekt avslutats, vilket påverkar det redovisade resultatet för året. Projekten avser riktade statsbidrag utan återbetalningskrav som ackumulerats under flera år men som varit tidsbegränsade eller inte längre anses motiverade att behålla utifrån verksamhetens behov.
- Pensionskostnader och PO-pålägg har varit lägre än årets prognos på grund av personalförändringar och minskade pensionsutbetalningar.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

De interkommunala kostnaderna, dvs kostnader för elever från medlemskommunerna som väljer annan utbildningsanordnare än VBU, är alltid svåra att förutse. Framst gäller detta eleverna i årskurs 1 som börjar på höstterminen. Kostnaderna per elev är beroende av vald utbildning och varierar mellan 105 och 356 tkr per år för nationella program. En tydlig bild av de interkommunala kostnaderna får vi normalt först under sista kvartalet på året, vilket gör att en prognos för året är svår att göra tidigare än så.

VBU arbetar aktivt med marknadsföring, särskilt i anslutning till niornas val till gymnasiet, för att informera om vad VBU erbjuder. Marknadsföringen omfattar bl.a. mässor, besök i grundskolorna tillsammans med elevambassadörer, prova-på-dagar samt annonsering och direktreklam. VBU ser också löpande över programutbudet för att i möjligaste mån tillhandahålla de utbildningar som eleverna efterfrågar och vara en attraktiv skola.

Våra lokaler är en utmaning kommande år. Dels förväntas elevantalet öka de närmaste åren, både på gymnasiet och vuxenutbildningen, och dels finns ett behov att anpassa lokalerna till verksamheten. Direktionen har antagit en plan för detta som löper över flera år. Förändringar som fortfarande är på planeringsstadiet kommer att behöva finansieras om de medför kostnadsökningar.

Enligt förbundsordningen ska VBU:s resultat regleras mot medlemmarna varje år, vilket innebär att VBU saknar en egen ekonomisk buffert. Boksluten upprättas per kalenderår medan verksamheten löper läsårsvis, över årsskiftet. Detta medför att planeringshorisonten begränsas och kan leda till kortsiktiga åtgärder om t.ex. de ekonomiska förutsättningarna ändras sent på året. Flera av de statsbidrag som VBU finansierar delar av verksamheten med beslutas t.ex. i samband med regeringens höstbudget.

Pensionsförpliktelser

Ur risksynpunkt är pensionsförpliktelserna viktiga att beakta eftersom skulden ska finansieras och de årliga pensionsutbetalningarna ska belasta resultaträkningen och ingå i budgeten. Den största förpliktelsen avser pensioner intjänade före 1998 som hanteras som ansvarsförbindelse, vilket innebär att den inte ingår i balansräkningen. Ansvarsförbindelsen räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna. Samtliga pensionskulder är beräknade av Skandia utifrån RIPS beräkningsriktlinjer för pensioner.

Det nya pensionsavtalet AKAP-KR kommer att gälla för flertalet anställda, vilket innebär högre pensionsavgifter från och med 2023. Den stigande inflationen och den höga uppräkningen av prisbasbeloppet 2023 leder till kraftigt högre pensionskostnader de kommande åren. Se pensionsprognos sidan 14.

Den avgiftsbestämda ålderspensionen (4,7 mkr) redovisas som en upplupen kostnad i balansräkningen. Premien ingår inte i sammanställningen över pensionsförpliktelser, eftersom den betalas in året efter.

Årets kostnader för pensioner består av utbetalning till dagens pensionärer (2,6 mkr) och avsättningar för de som arbetar på VBU idag (1,0 mkr).

Förbundets totala pensionskuld uppgår till 68,1 mkr, varav 62,2 mkr avser avsättning till pensioner inklusive ansvarsförbindelse och redovisas i tabellen bredvid. Inga placeringar finns utan förbundet återlånar samtliga medel. Pensionsåtagandet för förtroendevalda är integrerad i pensionskulden.

Pensionsprognos

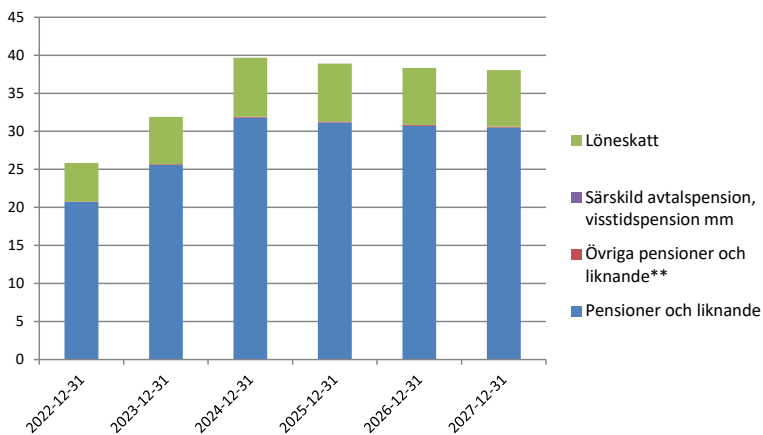
Tabellerna nedan bygger på prognos för löneunderlaget inklusive beräkningsåret framtaget av Skandia.

Pensionsförpliktelser

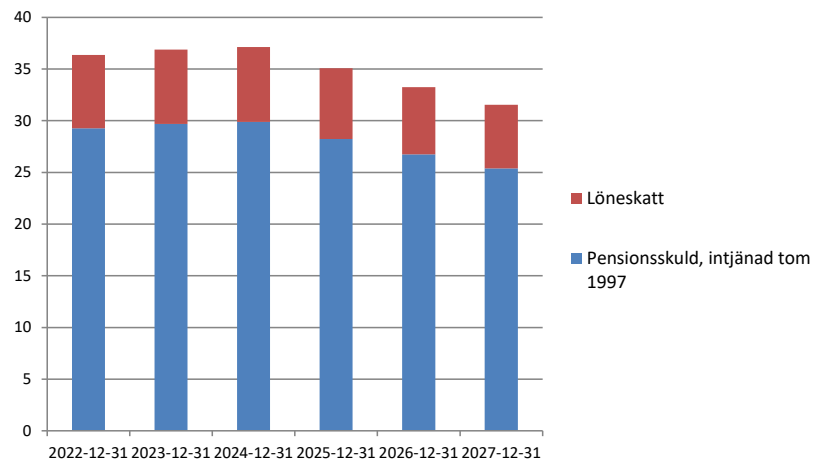
Belopp i mkr

	2022	2021	2020
Avsättning för pensioner inklusive löneskatt.	25,8	24,8	24,8
Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade t o m 1997 inkl. löneskatt som redovisas utanför balansräkningen.	36,4	36,0	37,0
Summa pensionsförpliktelser	62,2	60,8	61,8
Finansiering			
Återlånade medel	62,2	60,8	61,8

Avsättningar, mkr

Ansvarsförbindelse, mkr

HÄNDELSE AV VÄSENTLIG BETYDELSE

VBU:s nya hemsida (www.vbu.se) har lanserats med ett nytt modernt gränssnitt och användarvänlig layout.

I december 2021 trädde den nya lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden, den så kallade visselblåsarlagen, i kraft. Den nya lagen, som kompletterar lagen (2016:749) om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden, innebär bland annat att verksamhetsutövare ska inrätta interna rapporteringskanaler och förfaranden för rapportering och uppföljning. VBU har infört en mottagandefunktion och utredningstjänst genom en gemensam upphandling med Ludvika kommun och de kommunala bolagen.

VBU har inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet infört kommunikations- och säkerhetsplattformen Cosafe. Säkerhetsverktyget går att nå både via mobil, dator och surfplatta och möjliggör att i realtid kunna larma personal och elever om pågående incidenter. Verktyget kan även fungera som personlarm och för att skicka krypterade meddelanden.

Som ett led i VBU:s värdegrundsarbete har alla medarbetare deltagit i en utbildnings-

satsning gällande professionell kommunikation under ledning av Anders Bek, universitetslektor i pedagogik vid Umeå universitet. Föreläsningarna har bland annat berört Interpersonell kommunikation, Konflikter och konflikthantering samt Icke verbal kommunikation.

Ungdomsgymnasiet

Byte och implementering av ett nytt schemalägningsprogram har genomförts på ungdomsgymnasiet i syfte att skapa bättre förutsättningar för en mer effektiv användning av våra resurser.

I februari gav direktionen förbundschefen i uppdrag att utreda förutsättningarna för att starta en internationell skola i Ludvika/Smedjebacken. Utredningen visade att förutsättningar finns och direktionen gav VBU i uppdrag att som huvudman för en internationell skola ansöka om tillstånd att bedriva gymnasieskola enligt internationell läroplan IB (International Baccalaureate) med start läsåret 2024/25.

Under året har Malmenskolans elever fått undervisning i gymnasiegemensamma ämnen på Högbergsskolan, vilket ska skapa bättre förutsättningar och kvalitet samt möjlighet till effektivare resursfördelning.

Skolinspektionens granskning har varit en process som fyllt stor del av tid på både huvudmannanivå och på två av våra enheter under hösten. Processen har inneburit möten, intervjuer och datainsamling som ligger till grund för Skolinspektionens beslut. På huvudmannanivå blir beslutet att vi i hög utsträckning klarar målet för ett gott systematiskt kvalitetsarbete. VBU klarar även i hög utsträckning det kompensatoriska uppdraget inom elevhälsan.

Elevhälsan

Skolkuratorerna på VBU har, som enda skolkuratorer i Dalarna, i samverkan med Region Dalarna gått med i ett projekt för att kvalitetssäkra elevsamtal. De har lärt sig en evidensbaserad metod som heter ORS/SRS. Metoden går ut på att tillsammans med eleven skatta samtalets kvalitet och nytta för elevens mående.

Vuxenutbildningen

Under året har Skolverket fattat beslut att godkänna VBU:s slutredovisning gällande projektet Nyanländas lärande (samverkan inom ramen för uppdraget att genomföra insatser för att stärka utbildningens kvalitet för barn och elever som är nyanlända eller har annat modersmål än svenska). Projektet inleddes i december 2018 och slutredovis-

ning inklusive ekonomisk rapport lämnades in till Skolverket vid årsskiftet 2021/22. De insatser som tagits fram och utvecklats under projektet har varit Språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt, Studiehandledning, Vägledning, Kartläggning och yrkespaket, Integration och interkulturell förståelse samt Ledning och styrning.

Inom särskild utbildning för vuxna har rektor, syv och lärare gått en utbildning anordnad av Karlstads universitet med temat "Att organisera särskild utbildning för vuxna" i syfte att arbeta fram bra rutiner och öka kunskapen i vår organisation.

Fastighetsskötartutbildningen inom vuxenutbildningen startade igen efter ett års uppehåll med en ny sammansättning av kurser utifrån dialog med branschen. Utbildningen upplevs lyckad, både från elever och branschen och det innebär att vi siktar på att starta en ny elevgrupp under 2023.

Vi har knutit SVA-lärare till flera av våra yrkesutbildningar, som i tätt samarbete med yrkeslärare och handledare ute på praktikplatserna arbetar för att utveckla elevernas yrkessvenska. En kombinationsutbildning riktad mot SFI inom utemiljö och markskötsel startades. Det är en lärlingsutbildning där SFI-undervisningen integreras med yrkeskurserna. Även denna utbildning har fallit väl ut och vi fortsätter med en ny elevgrupp under 2023.

På SFI har vi från hösten utökat den schemalagda tiden för alla SFI elever från 15 h per vecka till 23 h per vecka. Detta för att möta den lagförändring som trädde i kraft under 2022 gällande utbildningsplikt.

Under hösten inleddes dialog med förskolorna i Ludvika och Smedjebackens kommun om att starta en valideringsutbildning mot barnskötare. Skolverket beviljade statsbidrag i oktober för att komma igång med valideringsuppdraget och utbildningen drog i gång i december med 20 individer inom Ludvika kommun som har fast anställning, men saknar formell utbildning.

Inom Yrkeshögskolan (YH) har vi under våren skickat in en ansökan till Myndigheten för yrkeshögskolan om utbildning inom biogas. I januari 2023 fick vi besked om att ansökan inte blev beviljad. Även Bryggeriteknikutbildningen har vi sökt om, då den sista beviljade utbildningsstarten var hösten 2022. Bryggeriteknik blev dock beviljad nya utbildningsstarter.

På uppdragsutbildningen har förändrade regler på Hitachi, som inneburit kortare giltighetstid på bland annat truckkort, medfört ett högt tryck på våra uppdragsutbildningar under året. I och med detta har vi utvecklat ett bokningssystem på vår hemsida.

Inom våra grundläggande- och gymnasiala kurser på vuxenutbildningen har det här läs-

året präglats av frågor som rör elevernas digitala kompetenser samt kursernas upplägg ur ett flexibelt perspektiv. Dessa diskussioner har lett till att vissa av lärarna i arbetslaget har bestämt sig för att prova distansundervisning.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Budgetföljsamhet (mkr)

	Ludvika	Smedjebacken	Totalt	Budget	Avvikelse
Nettokostnad gymnasiet	-126,9	-49,6	-176,5	-184,1	7,6
Nettokostnad gysär	-7,8	-3,6	-11,4	-10,9	-0,5
Nettokostnad vux	-42,3	-7,8	-50,1	-53,3	3,2
Yh, uppdrag, hunddagis m.m.	-1,4	-0,5	-1,9	-1,7	-0,2
Nettokostnader VBU	-178,4	-61,5	-239,9	-250,0	10,1
<i>Fördelning i %</i>	73,7 %	26,3 %			
Medlemsbidrag VBU	187,5	62,5	250,0	250,0	0
<i>Fördelning i %</i>	75 %	25 %			
Att reglera VBU	9,1	1,1	10,1	-	10,1
Nettokostnader Kulturskolan	-9,4	-3,7	-13,1	12,9	-0,2
<i>Fördelning i %</i>	71,4 %	28,6 %			
Medlemsbidrag Kulturskolan	9,3	3,6	12,9	12,9	0
<i>Fördelning i %</i>	71,8 %	28,2 %			
Att reglera Kulturskolan	-0,1	-0,1	-0,2	-	-0,2
Nettokostnader totalt	-187,8	-65,2	-253,0		
Medlemsbidrag totalt	196,8	66,1	262,9		
Totalt att reglera	9,0	0,9	9,9		9,9

Totala nettokostnaden för verksamhetsåret blev 252,4 mkr, vilket är 9,9 mkr lägre än budget och 3,4 mkr högre än 2021.

Intäkter utöver medlemsbidrag blev 9,4 mkr högre än budget varav intäkterna i projekt uppgår till 6,0 mkr. För avslutade projekt, som i huvudsak avser riktade statsbidrag utan återbetalningskrav som ackumulerats under flera år, redovisas en nettointäkt på 3,7 mkr.

Verksamhetens kostnader blev totalt 0,1 mkr lägre än budget. Kostnaderna för köp av utbildningar från externa utbildningsanordnare inom ungdomsgymnasiet, gymnasiesär och vuxenutbildningen blev 3,4 mkr högre än budget samtidigt som kostnaden för våra egna utbildningar blev 9,5 mkr lägre.

Ungdomsgymnasiet

Inom ungdomsgymnasiet redovisas kostnader för egna utbildningar, interkommunala ersättningar samt elevresor och inackordering. Verksamheten visar sammantaget ett överskott på 7,6 mkr.

Kostnaden för egna utbildningar gav ett överskott på 9,5 mkr. Överskottet från avslutade

projekt m.m. har fördelats på berörda verksamheter vilket medför ett överskott mot budget. I budgeten ingick även bl.a. start av Barn- och Fritidsprogrammet men på grund av för få sökanden beslutades att inte starta programmet.

På några av programmen budgeterades även för fler undervisningsgrupper som inte behövde startas. De externa kostnaderna för elever som går hos andra utbildningsanordnare, busskort och inackordering hamnade 1,9 mkr högre än budget.

Gymnasiesärskolan

För gymnasiesärskolan blev utfallet 0,5 mkr högre än budgeterat vilket främst beror på att kostnaden för köp av utbildning från andra skolor ökade under höstterminen, orsaken är att fler elever behövde särskilt stöd, men också ökade kostnader för skolskjuts.

Vuxenutbildningen

Inom vuxenutbildningen redovisas utbildningar upp till gymnasienivå för vuxna samt Svenska för invandrare. En viss del av verksamheten finansieras med externa medel genom riktade statsbidrag eller ersättning per elev. Nettokostnaden för vuxenutbildningarna blev 3,2 mkr lägre än budgeterat. Statsbidragen för vuxenutbildningar blev 1,8 mkr lägre än budget genom fler beviljade platser än vi kunnat rekvidrera p.g.a. att starten av nya utbildningar försenats. Nettokostnaderna blev 3,2 mkr lägre än budgeterat och avvikelsen

hänförs i huvudsak till intäkter och kostnader för arbetskraft.

Kulturskolan

Kulturskolan har en egen budgetram som beslutas av medlemskommunerna. Årets nettokostnad för verksamheten blev 0,2 mkr högre än budgeterat där främst kostnader för arbetskraft avviker mot budget.

Kostnadsfördelning

Enligt förbundsordningen, som reglerar förhållandet mellan medlemskommunerna och VBU, ska kostnaden fördelas utifrån nettokostnaden för respektive kommuns elever.

För utbildningar som VBU anordnar baseras kostnadsfördelningen på elevantalet. Kostnader som inte direkt kan hänföras till någon specifik utbildning, t.ex. lokaler, övergripande administration, IT och bibliotek fördelas utifrån antalet helårstudenter. Kostnader som är direkt relaterade till enskilda elever, t.ex. interkommunala ersättningar, inackordering, resebidrag och busskort fördelas direkt på respektive elevs hemkommun.

Årets budgeterade fördelning mellan kommunerna avviker med 0,5 procentenheter mot utfall, där Ludvikas andel av kostnaderna är lägre än budget. Slutregleringen innebär att båda medlemskommunerna får återbetalning; för Ludvika 9,0 mkr och för Smedjebacken 0,9 mkr.

Måluppfyllelse

God ekonomisk hushållning

Med en god ekonomisk hushållning avses att pengarna används till rätt saker och utnyttjas på ett effektivt sätt så att finansiella såväl som verksamhetsmål uppnås. Målen ska vara tydliga, mätbara och utvärderas kontinuerligt. Förutom lagstadgade mål finns politiska mål i förbundsordning, skolplan samt i budgetdokument. VBU har fem mål, varav två är finansiella. Förbundet gör den samlade bedömningen att god ekonomisk hushållning har uppnåtts 2022 utifrån att samtliga fem mål har uppfyllts.

Finansiella mål

Förbundet har två finansiella mål som alltid finns med i budgetarbetet. Ett mål är att ha en ekonomi i balans där resultatbudgeten ska gå jämt ut eller lämna ett överskott i linje med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen. Det andra är att investeringar ska finansieras med egna medel inom ramen för tilldelad budget av ägarkommunerna.

Målavstämning - finansiella mål

Finansiella mål	Målbeskrivning	Måluppfyllelse
 Ekonomi i balans	VBU ska ha en ekonomi i balans och hushålla med de medel som finns inom den tilldelade budgetramen från ägarkommunerna.	VBU redovisar ett positivt resultat +9,9 mkr och uppfyller därmed det lagstadgade balanskravet på att intäkterna ska överstiga kostnaderna för räkenskapsåret. Utfallet fördelas mellan medlemskommunerna, där Ludvika får tillbaka 9,0 mkr och Smedjebacken 0,9 mkr. Målet bedöms som uppfyllt.
 Egenfinansierade investeringar	Alla investeringar ska vara egenfinansierade och avskrivningskostnader tas inom beviljad budget.	Direktionen fastställde investeringsramen till 7,5 mkr. AU beviljade investeringar inom ram med 7,1 mkr, varav 3,5 mkr i första hand ska finansieras via operationell leasing. Inköp av investeringar uppgick vid årets slut till 2,9 mkr och avskrivningar till 1,7 mkr. Beviljade investeringar har finansierats via avskrivningar och årets resultat. Målet bedöms som uppfyllt.

Verksamhetsmål

Versamhetsmålen är samlade i styrkort med koppling till de tre särskilda politiska uppdragen i skolplanen 2021-2025;

- Säkerställa att verksamheten vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Säkerställa att elever i behov av särskilt stöd erhåller det.
- Arbeta med ständiga förbättringar som kommer eleverna tillgodo exempelvis i organisationen, pedagogiken eller arbetsmiljön.

De övergripande verksamhetsmålen syftar till att uppfylla de särskilda politiska uppdragen.

Gymnasiet

Mål 1: Betygsmedelvärde på lägst 14,0.

Mål 2: Andelen elever med examen inom 3 år är lägst 80 %.

Vuxenutbildningen

Mål 1: Genomströmning på yrkesvux, andelen godkända elever i procent av antal elever ska uppgå till lägst 80 %.

Målavstämning - Gymnasiet - verksamhetsmål 1

Betygsmedelvärde på lägst 14,0.

I våra styrkort säkerställer vi att de aktiviteter och de mål vi sätter upp är förankrade i våra styrdokument och genom ett kvalitativt systematiskt arbete följer vi upp dessa. De aktiviteter och mål vi sätter upp ska vara utifrån en kombination av vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Resultaten av styrkorterna ska vara en verksamhet som i sin vardag gör rätt saker och förstår varför vi gör det vi gör. Ett mätverktyg för att se huruvida styrkorterna ger resultat är betygsmedelvärde för våra avgångselever.

Resultat: Eleverna på ungdomsgymnasiet visar förbättrade studieresultat. Betygsmedelvärdet har ökat från 14,5 till 14,6. Målet bedöms som uppfyllt.

Gymnasiet 	Totalt medelbetyg, elever med examensbetyg exkl. GYARB (Källa: Skolverket 2022, Kolada 2021)	
	2022	2021
VBU	14,6	14,5
Socioekonomiskt liknande kommuner	14,1	14,3

Målavstämning - Gymnasiet - verksamhetsmål 2

Andelen elever med examen inom 3 år är lägst 80 %.

Gymnasiet arbetar med ett tydligt fokus på interkulturell förståelse och integration med förhoppning om att öka genomströmningen. Arbetet har sin grund i skolans ordningsregler och värdegrund "Jag skapar delaktighet, trygghet och samarbete genom öppenhet och respekt."

Via Skolverkets projekt nyanländas lärande har all personal haft kompetensutveckling i språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Med språket i första rum är förhoppningen att öka elevernas måluppfyllelse. Verktögen för att mäta är statistik för elever med examen inom 3 år.

Resultat: När vi tittar på förädlingsvärdet (betygsutveckling över 3 år) för VBU:s avgångsklasser, ser vi att alla avgångsklasser har en positiv betygsutveckling när vi jämför betygen i år 1 och år 3. Andel elever med examen inom 3 år har även det ökat från 79,3 % till 80,5 %. Målet bedöms som uppfyllt.

Gymnasiet 	Andel med examen inom 3 år (Källa: Skolverket)	
	2022	2021
VBU	80,5 %	79,3 %
Socioekonomiskt liknande kommun	52,3 %	42,0 %

Målavstämning - Vuxenutbildningen - verksamhetsmål 1

Genomströmningen på yrkesvux, andelen godkända elever i procent av antal elever ska uppgå till lägst 80 %.

Måluppfyllelsen mäts genom studier av statistik av avklarade kurser och andelen avbrott. Om eleverna trivs och känner sig delaktiga tror vi på en ökad genomströmning.

Vi arbetar systematiskt med att fånga upp de elever som har behov av särskilt stöd. De ska fångas upp i samtal med studie- och yrkesvägledare och på våra introduktionsveckor vid kursstart. De verktyg och stödsatser som eleverna behöver organiseras då. Kurserna på vuxenutbildningen utformas utifrån en stor kunskap om vad elever som kommer till vuxenutbildningen är i behov av. Måluppfyllelsen mäts genom studier och analyser av statistik gällande genomströmning.

Det systematiska kvalitetsarbetet och arbetsmiljöarbetet vävs samman och består av ett antal forum för dialog, samverkan och analys som resulterar i handlingsplaner som följs upp och utvärderas. Genom denna kedja identifierar vi områden för förbättringsarbete som ska komma både elever och personal till gagn.

Resultat: I vårt nya sätt att arbeta med systematiskt kvalitetsarbete, där perspektivet är "bottom up" skapas större förutsättningar till dialog och delaktighet. Genomströmningen har ökat jämfört med föregående år. Målet bedöms som uppfyllt.

Vuxenutbildning 	Genomströmning (Källa: intern statistik) Mäts genom studier och analyser av statistik.	
	2022	2021
VBU	84 %	82 %

Investeringar

Årets investeringar

Belopp i tkr	Redovisat	Budget	Återstår	Förbrukat av
	2022	2022	av budget	budget i %
Maskiner och inventarier	2 713	3 060	347	88
Fordon och övriga transportmedel	67	4 528	4 461	1
Data/kommunikation	165	165	0	100
Summa	2 945	7 753	4 808	38

Tilläggsanslag och justeringar

Belopp i tkr	Beslut	Datum	Budget
Beviljade investeringar inom ram	AU § 3	2022-01-27	7 067
Tilläggsinvest, möbler hus B	AU § 24	2022-05-04	100
Tilläggsinvest, möbler Gysär	Dir § 51	2022-06-01	60
Tilläggsinvest, klädska vux industri	Dir § 52	2022-06-01	41
Omdisp. intrument inkl Ipads, Kulturskolan	AU § 37	2022-08-25	-
Utköp personbil för övningskörning, FT	AU § 36	2022-08-25	33
Tilläggsinvest, klädska IN-programmet	AU § 38	2022-08-25	92
Tilläggsinvest, utköp truck Malmen	AU § 48	2022-10-06	35
Tilläggsinvest, möbler IM hus A	AU § 57	2022-11-16	60
Beviljade investeringar			7 488
Investeringsbidrag Skolverket, vuxenutb			265
Investeringsbudget totalt			7 753

Investeringsbudget

Direktionen fastställde 2022 års investeringsram till 7,5 mkr, vilket inkluderade ett utrymme på 699 tkr för oförutsedda investeringsbehov och utrymme för de beviljade investeringar 2021 som inte hade genomförts under året. Dir §103, 2021-12-09.

Arbetsutskottet beviljade enskilda investeringar inom ram med 7 067 tkr, varav 3 460 tkr i första hand ska finansieras via operationell leasing. Dessa objekt ingår i den beslutade investeringsramen, men vid beslut om operationell leasing omfördelas budgeten från investering till drift. Under året har tilläggsinvesteringar beviljats med 421 tkr enligt redovisad tabell, varav den totala investeringsbudgeten uppgick till 7 488 tkr.

I oktober godkände Skolverket statsbidrag för kartläggning och validering inom kommunal vuxenutbildning med 765 tkr. I bidraget ingick inventarier och IT-utrustning för 265 tkr, vilket har redovisats som ett investeringsbidrag i enlighet med förbundets redovisningsprinciper. Av investeringsbidraget har 236 tkr utnyttjats under året, vilket ger en avvikelse mot budget med 29 tkr. Med tillägg för Skolverkets bidrag ökade investeringsbudgeten till 7 753 tkr.

Maskiner och inventarier

Avvikelsen om 347 tkr beror till största del på att dieseltanken till Malmensskolan, som har upphandlats under året inte har levererats. Investeringen har flyttats över till nästkommande år. Inredning och möbler till gymna-

siesärskolans nya lokaler på Högbergsskolan blev 90 tkr billigare än budgeterat.

Fordon och övriga transportmedel

Avvikelsen mellan inköp och budget är stor och har sin förklaring i att en del beviljade fordonsinvesteringar har omklassificerats till operationell leasing, vilket innebär att kostnaden istället kommer att belasta driften som en hyreskostnad. Upphandlingen av lastbil med släp till Malmensskolan (2,5 mkr) har dragit ut på tiden och skjutits fram till nästkommande år.

Data och kommunikation

Inköp av två st clevertouch inklusive ljudanläggning för kartläggning och validering inom vuxenutbildningen har finansierats via bidrag från Skolverket

Årets försäljning

Årets försäljning av materiella anläggnings-tillgångar uppgår till 255 tkr, varav största delen avser försäljning av transportmedel och inventarier på Malmensskolan.

Egenfinansierade investeringar

Ett av de finansiella målen är kopplat till investeringsverksamheten där målsättningen är att investeringarna ska finansieras med egna medel. Förbundets beviljade investeringar har finansierats via avskrivningar och årets resultat.

Årets större investeringar

Årets investeringar över 100 tkr redovisas i tabellen nedan. Inga större avvikelser mot budget kan noteras.

Belopp i tkr	Enhet	Inköp	Budget	Avvikelse
Simulator gräv-lastmaskin	BA-anl.	543	550	7
Projektorer o duk, kablage	Lokaler	312	315	3
Möbler och inredning i nya lokaler	Gysär	193	228	90
Upprustning arbetsbås	EE	170	175	5
Clevertouch inkl ljudanläggning (2 st)	Vux	165	165	0
Möbler till klassrum	SA	129	130	1
Möbler till elevrum i hus B	Lokaler	111	100	-11
Möbler till uppehållsytor	Vux	110	110	0

Skolverket

Skolverket beviljade vuxenutbildningen ett bidrag för kostnader för kartläggning och validering. I bidraget ingick inköp av inventarier och IT-utrustning för 265 tkr som har hanterats som investeringar och redovisas i tabellen nedan.

Belopp i tkr	Enhet	Inköp	Budget	Avvikelse
Träningsdocka, Vård-och omsorg	Vux	71	100	29
Clevertouch inkl ljudanläggning (2 st)	Vux	165	165	0
		236	265	29

MIN FÖRSTA SVENSKA PRESENTATION

Aysegul Karahan Gulken

Ekonomisk ställning

Ställningen i förbundets balansräkning visar förhållandet mellan tillgångar, skulder och eget kapital vid ett visst tillfälle.

Belopp i mkr	2022	2021	2020
Balansomslutning	74,2	71,7	66,3
Eget kapital	1,3	1,3	1,3
Ansvarsförbindelse pensioner	36,4	36,0	37,0
Eget kapital inkl. ansvarsförbindelse	-35,1	-34,7	-35,7
Omsättningstillgångar	68,0	66,5	62,1
Kortfristiga skulder	46,2	44,6	40,0
Balanslikviditet	147 %	149 %	155 %

Balanslikviditeten visar betalningsförmåga på kort sikt, genom att sätta omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder. Tumregeln säger att balanslikviditeten bör vara minst 200 %, medan 100 % är absolut minimum.

VBU har en kortsiktig godtagbar ekonomisk ställning och likviditet. På sikt ska ej bokförda pensionsåtaganden, dvs pensioner intjänade före 1998, betalas. Ej bokförda pensionsåtaganden inklusive löneskatt uppgår till 36,4 mkr, vilket är en ökning med 0,4 mkr jämfört med föregående årsbokslut, vilket bl.a. beror på förändrad förmån och förändring av basbelopp.

Omsättningstillgångarna har ökat med 1,5 mkr

vilket framförallt beror på ökade kundfordringar vid årets slut.

Även kortfristiga skulder har ökat och förklaras till stor del av ett färre antal driftprojekt har flyttats över till nästkommande år samt skulden till ägarkommunerna för återbetalning av medlemsbidrag 2022. Årets resultat uppgick till +9,9 mkr och vid slutregleringen fick båda medlemskommunerna återbetalning; Ludvika +9,0 mkr och Smedjebacken +0,9 mkr.

BALANSKRAVSRESULTAT

Tabellen i mkr

	Bokslut 2022
Årets resultat	9,9
- Samtliga realisationsvinster	-0,3
+ Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	-
+ Realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	-
+/- Orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-
+/- Återföring orealiserade vinster/förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	9,6
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-
Årets balanskravsresultat	9,6

Enligt kommunallagen ska kommuner och kommunalförbunds ekonomi vara i balans, det vill säga intäkterna ska överstiga kostnaderna. För att bedöma om balanskravet kommer att uppfyllas ska realisationsvinster frånräknas det redovisade resultatet.

Möjligheten att, utifrån reglerna om balanskravet, utjämna intäkterna över tid genom en resultatutjämningsreserv (RUR) tillämpas inte.

Balanskravsresultat exklusive realisationsvinster uppgår till 9,9 mkr för året, vilket återbetalas till medlemskommunerna. Det lagstadgade balanskravet och VBU:s finansiella mål "Ekonomi i balans" är uppfyllt.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Arbetsmiljö och hälsa

	2022	2021	2020
Total sjukfrånvaro i % av de anställdas sammanlagda ordinarie arbetstid	3,6	4,5	2,4
Andel av sjukfrånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.	1,3	2,8	1,1
Sjukfrånvaron för kvinnor	3,8	5,5	2,5
Sjukfrånvaron för män	3,3	3,2	2,2
Sjukfrånvaron i åldrarna 29 år eller yngre	5,6	3,7	1,4
Sjukfrånvaron i åldrarna 30-49 år	2,3	3,3	1,6
Sjukfrånvaron i åldrarna 50 år eller äldre	4,6	5,5	3,1

Antal sjukdagar 2022 fördelat per verksamhet	Kvinnor	Män	Totalt
Förbundsledningen	12	160	172
Elevhälsa/resurs	95	-	95
Malmenskolans	41	436	477
Gymnasiesärskolan	5	-	5
Högbergsskolan 1	308	134	442
Högbergsskolan 2	62	38	100
Kansli	75	27	102
Kulturskolan	153	55	208
Smedenskolans	322	127	449
Kök, IT och systemadministration	41	-	41
Vuxenutbildningen	413	115	528
Totalt	1 527	1 092	2 619

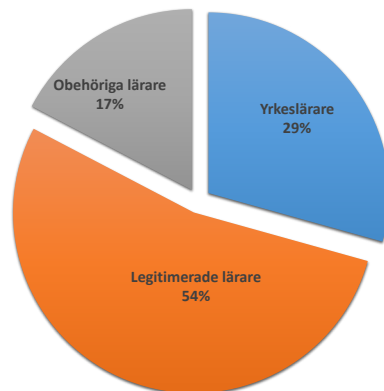
Personalen är VBU:s viktigaste resurs och det förebyggande systematiska arbetsmiljöarbetet är viktigt för att bibehålla en verksamhet av hög kvalitet.

Sett till helåret 2022 har sjukfrånvaron varit 3,6 %, vilket är en minskning från föregående år med 0,9 %. Siffran bedöms som mycket låg och visar att VBU genom aktivt förebyggande hälsofrämjande arbete och tidiga insatser är på väg mot tidigare års än lägre siffror.

Övervägande delen av frånvaron (2,3 %) avser korttidsfrånvaro (kortare än 60 dagar), som har ökat något sedan i fjol. Vår analys är att våra medarbetare i spåren av pandemin blivit mer noggranna med att verkligen vänta ut symtomen innan återgång till arbetet, vilket är positivt och i förlängningen bidrar till att den totala sjukfrånvaron minskar genom minskad risk att föra smittan vidare. Den längre frånvaron (över 60 dagar) har halverats under året.

Åldersfördelning

Ålder	Kvinnor	Män	Totalt
19-24	2	1	3
25-29	4	1	5
30-34	5	14	19
35-39	16	15	31
40-44	21	14	35
45-49	23	15	38
50-54	21	18	39
55-59	24	21	45
60-67	26	15	41
68-	0	1	1
Totalt	142	115	257

Yrkeslärare	Legitimerade lärare	Obehöriga lärare	Totalt
44	80	26	150

Vid årsskiftet arbetade 257 personer på VBU, varav 55 % var kvinnor och 45 % var män.

Medelåldern bland tillsvidareanställda var vid årsskiftet 48,5 år (fg 49,5). Medelåldern är relativt hög och rekryteringsbehov kommer att finnas under många år framåt.

Lärarbehörighet

Under höstterminen undervisade 150 st lärare på VBU, varav 106 st inom ramen för de förordningar som innefattas av legitimeringskravet. Yrkeslärare omfattas inte av legitimeringskraven.

Sammanlagt är 26 st lärare obehöriga, 5 st av dessa är under utbildning. Totalt har VBU 75,5 % behöriga lärare.

Antal årsarbetare

	2022	2021	2020
Totalt	240	236	240
- varav kvinnor	134	132	133
- varav män	106	104	107

Antalet årsarbetare uppgår till 240 st, varav 211 st är tillsvidareanställda. Ökningen av antal årsarbetare beror dels på utökad antal tjänster inom gymnasiesär för att möta det ökade behovet och dels på fler tjänster inom kulturskolan.

Pension vid 65 år

Antal tillsvidareanställda som uppnår 65 år.

År	-23	-24	-25	-26	-27
Antal	2	8	6	9	10

Pensionsåldern är rörlig mellan 62 och 68 år. Inom kommande femårsperiod förväntas 35 anställda att gå i pension, om de väljer att gå i pension året de blir 65 år.

Under året har 6 personer gått i pension och vid årsskiftet arbetade 8 personer kvar efter fyllda 65 år.

Hälsa och friskvård

VBU bedriver ett ambitiöst friskvårdsarbete där personalen via olika aktiviteter ges goda möjligheter att träna för att stärka, utveckla och bibehålla sin hälsa. I vår egen regi erbjuds ett stort urval av olika träningsaktiviteter.

Varje år presenteras ett nytt reviderat friskvårdsprogram för personalen på VBU. Där finns all information samlad omkring de friskvårdsaktiviteter som erbjuds. Vi har även ett samarbete med Ludvika kommun där vi kan ta del av de flesta av deras anordnade friskvårdspass, samtidigt som kommunanställda kan anmäla sig till många av våra aktiviteter. Samarbetet innebär att vi idag gemensamt erbjuder ca 30 valbara träningspass! Därutöver uppmuntras de anställda till all form av träning på eget initiativ. Personalen på VBU har en timme/vecka avsatt för friskvård på arbetstid.

Friskvårdspärmen

I den digitala friskvårdspärmen registrerar de anställda sina genomförda träningspass och kan själva följa sin träning i form av en träningsdagbok. Arbetsgivaren kan utifrån friskvårdspärmen göra sammanställningar och uppföljningar av utnyttjandet av de friskvårdsaktiviteter som erbjuds. Via programmet genomförs även utlottningar en gång/kvartal av friskvårdspriser.

Under verksamhetsåret 2021 infördes en helt ny upgraderad version av digital friskvårdspärm. Det har resulterat i en ännu enklare registrering av genomförda träningspass. Verksamhetsåret 2021 var vissa gruppaktiviteter ej igång p.g.a. Covid19-restriktioner. Man ser tydligt att aktiviteter utomhus som t.ex. motionspromenad låg betydligt högre under perioden med restriktioner. Träningspass inomhus ökade sen igen under 2022.

Tabellen nedan redovisar aktiviteter med flest registreringar jmf med fg år.

	2022	2021
Motionspromenad	1 223	1 642
Löpning	602	551
Promenad lunch-em	404	627
Gym/motion på VBU	356	279
Cykla till o från jobbet	342	403
Gym/stationsträn. på VBU	340	231
Jogging	126	105
Ridning	162	28
Padel	100	33

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

I Sverige råder ett stort behov av behöriga lärare. Det förväntas öka. Ett problem är också fördelningen av lärarresurser. Även lärarrörligheten, som redan idag är hög, förväntas öka med lärarbristen. Speciellt gäller det lärare med efterfrågade utbildningsinriktningar i kommuner med många huvudmän och skolor.

Sedan början av 1990-talet har reformtakten inom grund och gymnasieskolan varit hög. Med kommunaliseringen, fria skolvalet och friskolereformen gick det svenska skolsystemet från att vara ett av världens mest centraliserade och reglerade till att bli ett av de mest decentraliserade, differentierade och avreglerade. Reformerna har påverkat skolans uppdrag och organisation och satt stora avtryck på läraryrkets villkor, förutsättningar och innehåll. Många forskare menar att reformerna och styrformerna försvagat lärarprofessionen och bidragit till minskad status för yrket. Förutbestämda och i många fall detaljerade krav, samt ekonomisk och juridisk rationalitet har blivit viktiga verktyg för staten att mäta, styra och kontrollera skolors målpuppfyllnad.

Logiken är att staten formulerar målen (målstyrning) och sedan kontrollerar hur väl huvudmännen och skolorna lever upp till dem.

Målstyrningen har till viss del ökat skolors handlingsutrymme. Samtidigt har den inneburit att skolor och lärare i högre grad hålls ansvariga för elevernas prestationer (externt ansvarsutkrävande). Granskning, tillsyn, uppföljning och standardiserade mått har blivit viktiga verktyg för staten att mäta skolornas målpuppfyllnad. Enligt flera studier har kontrollen, tillsynen och resultatkraven gått för långt i Sverige. En annan konsekvens av det starka resultatfokuset är att kunskap reduceras till det enkelt mätbara. Betyg och resultat på nationella prov har blivit de främsta mätinstrumenten för skolkvalitet. Detta synsätt är mycket främmande i exempelvis Finland och flera sydostasiatiska länder. Där menar man att denna typ av resultatfokuserad kunskapssyn hämmar elevernas inhämtning av djupa och bestående kunskaper. Det externa ansvarsutkrävandet har skapat en rad administrativa uppgifter som lärare många gånger upplever som pålagor som varken bidrar till elevernas kunskapsutveckling eller bättre undervisning. Därutöver uppfattar många lärare att deras arbetstid går åt till sysslor utanför kärnuppdraget. Den svenska modellen skiljer sig i många avseenden från de styrformer som framgångsrika skolsystem tillämpar. Där har man istället skapat system som stärker det interna ansvarsutkrä-

vandet, vilket innebär att det är lärarkårens professionella kunskaper, erfarenheter och värderingar som driver utvecklingen framåt. I flera av dessa länder utgör fortbildning en central del av läraryrket. Stort fokus läggs på att skapa professionella lärandekulturer. Lärarna är ofta drivande i utvecklingsarbetet. Fortbildning, meritering och utvecklingsmöjligheter går hand i hand. I Sverige är fortbildning ofta ett eftersatt område som varierar mellan skolor och huvudmän.

Det finns karriärtjänster i form av förstelärare och lektorer. Men avsaknaden av centrala standardiseringar för tillsättning och utformning av tjänsterna har kritiserats för att leda till godtycklighet. År 2018 presenterades ett förslag på ett nationellt professionsprogram för lärare, skolledare och förskolechefer. Detta binder samman kompetensutveckling och meritering i ett gemensamt system med tydliga standarder och arbetsuppgifter.

Tanken är att karriärtjänsterna ska vara en del av professionsprogrammet. Syftet med professionsprogrammet är att förbättra elevernas kunskaper genom att stärka lärarnas professionella kunskap och kompetens. Lärarutbildningarna utgör tillsammans högskolans största yrkesexamensprogram. Men trots detta finns inte kapaciteten att tillgodose efterfrågan på lärare. För få utbildar sig

också inom de områden där lärarbristen är som störst.

Ett stort problem ur ett kompetensförsörjningsperspektiv är den låga genomströmningen på lärarutbildningarna. Endast sex av tio studenter på grundlärarprogrammen och fem av tio på ämneslärarprogrammen tar examen. Avhopp samvarierar med låga gymnasiebetyg på framförallt ämneslärare och grundlärarprogrammen. Även studenter med utländsk bakgrund och studenter från studieovana hem fullföljer i lägre grad sin lärarutbildning.

Några av de åtgärder som föreslagits för att förbättra genomströmningen är bättre möjligheter för lärarstudenterna att genom utbildningen bygga en läraridentitet, starkare koppling mellan teori och praktik, mer lärarledd undervisning och stärkt forskningsfinansiering inom utbildningsområdet. Andra förslag är högre behörighetskrav och lämplighetstester. En av lärarutbildningarnas största utmaningar är att vara en massutbildning och samtidigt konkurrera med högskolans övriga utbildningar om studenterna.

Även om lärarutbildningarna lockar många studenter är söktrycket lågt. För att locka fler till lärarutbildningarna, menar vissa forskare att man måste utgå från det som gör läraryrket attraktivt: ämnesintresse, intresse för undervisning, barn och unga samt en vilja att förbättra samhället genom att ge eleverna en god utbildning.

Det bästa sättet att göra läraryrket mer attraktivt så att fler väljer att utbilda sig, stanna kvar eller återvända till yrket är att förbättra arbetsvillkoren och säkerställa att läraryrket motsvarar förväntningarna. För den som vill studera till lärare finns många utbildningsvägar. Förutom de reguljära lärarprogrammen finns en rad snabbspår för dem som redan har en ämnesutbildning eller oavslutad lärarutbildning.

Många kurser och utbildningar sker på distans. Läraryrkets villkor och förutsättningar behöver stärkas både på kort och på lång sikt för att tillgodose lärarbehovet. Fler behöver utbilda sig till lärare, men minst lika viktigt är att de som arbetar i skolan stannar kvar. Och för att eleverna ska lära sig så mycket som möjligt behöver lärares kompetens fördelas och användas på ett bättre sätt än idag. Detta kräver ett helhetsgrepp på skolan.

.....
"Denna rapport är en litteraturstudie med fokus på den svenska lärarkåren i grund- och gymnasieskolan. Rapporten är tänkt att användas som ett underlag i IVAs nya satsning på skolan."

Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien, IVA
I 100 år har Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien (IVA) varit en mötesplats för Sveriges framtid. IVA samlar kompetens och erfarenhet från cirka 1 300 invalda akademiledamöter och 250 företag. IVA bygger broar mellan näringsliv, offentlig verksamhet, akademi och politik.

IVA är ett lättillgängligt expertorgan fristående från enskilda intressen, ideologier och

partipolitik. IVA tror på och verkar för människans förmåga att bidra positivt till samhället genom teknisk och ekonomisk vetenskap. IVA finansieras genom bidrag från näringslivet, projekt- och statsanslag.

Ur ett VBU-perspektiv; några reflektioner till rapporten.

Rapporten pratar om kommuner och fristående skolhuvudmän, men vi får inte glömma den organisationsform som VBU ingår i. Vi är ett kommunalförbund som har två medlemmar. Vår organisationsform underlättar för alla som arbetar på VBU att fokusera på huvuduppdraget, plattare organisation, ett betydligt närmare ledarskap som stödjer varandra i vardagen. Jag är säker på att det bidrar till att vi är en attraktiv arbetsgivare som kan erbjuda många intressanta och spännande uppdrag med bra villkor. VBU har till skillnad från andra skolor en hög andel behöriga legitimerade lärare.

Styrkedjans alla länkar finns nära varandra och har både inblick och förståelse för varandras processer. Skolplanen har ett från politiken tydligt vetenskapligt avtryck i sina fokusområden, det ger professionen rätt signaler och hela kedjan hänger samman.

Vårt systematiska kvalitetsarbete har ett tydligt "bottom up"-perspektiv och en tydlig medarbetardriven chefsstödd utveckling.

Några korta reflektioner från Mikael Fältsjö, förbundschef VBU.

FINANSIELLA RAPPORTER

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr

	Noter	Årsbokslut 2022	Årsbokslut 2021
Verksamhetens intäkter	2	38 073	30 815
Verksamhetens kostnader	3,16	-288 717	-278 123
Avskrivningar	4	-1 725	-1 640
Verksamhetens nettokostnader		-252 369	-248 948
Medlemsbidrag	5	252 996	249 573
Verksamhetens resultat		627	625
Finansiella intäkter	6	227	0
Finansiella kostnader	7	-854	-625
Resultat efter finansiella poster		0	0
Extraordinära poster		-	-
ÅRETS RESULTAT		0	0

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr

	Not	22-12-31	21-12-31
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	8	405	462
Maskiner, inventarier och fordon	9	5 803	4 689
Summa anläggningstillgångar		6 208	5 151
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	10	68 017	66 535
Kassa och bank	11	1	1
Summa omsättningstillgångar		68 018	66 536
SUMMA TILLGÅNGAR		74 226	71 687

	Not	22-12-31	21-12-31
Eget kapital			
Eget kapital		1 261	1 261
Årets resultat		0	0
Summa eget kapital		1 261	1 261
Avsättningar			
Avsättning för pensioner inkl. löneskatt	12	25 831	24 832
Skulder			
Långfristiga skulder	13	929	953
Kortfristiga skulder	14	46 205	44 641
Summa skulder		72 965	45 594
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		74 226	71 687

Panter och därmed jämförliga säkerheter

Ställda säkerheter Inga Inga

Ansvarsförbindelser

Pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt 15 36 360 35 977

KASSAFLÖDESANALYS

DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN	Not	2022-12-31	2021-12-31
Resultat efter finansiella poster		0	0
Avskrivningar	4	1 725	1 640
Justering för förändring av pensionsskuld	12	999	20
Investeringsbidrag	2,13	-1	0
Omklassificering leasingobjekt	9	163	0
Omklassificering leasingobjekt	13	-157	0
Vinst vid försäljning av anläggningstillgångar	2	-255	-902
Kassaflöde före förändring av rörelsekapital		2 474	758
Ökning (-) / minskning (+) av kortfristiga fordringar	10,11	-3 710	-644
Ökning (+) / minskning (-) av kortfristiga skulder	14	1 564	4 590
Kassaflöde från den löpande verksamheten		328	4 704
INVESTERINGSVERKSAMHET			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	9	-2 945	-2 549
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		255	925
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-2 690	-1 624
FINANSIERINGSVERKSAMHET			
Nyupptagen finansiell leasing		0	863
Investeringsbidrag	13	265	
Amortering av finansiell leaseingskuld	13	-131	-125
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		134	738
ÅRETS KASSAFLÖDE		-2 228	3 818
Likvida medel vid årets början	11	34 848	31 030
Likvida medel vid årets slut	11	32 620	34 848
Förändring av likvida medel		-2 228	3 818

NOTER OCH TILLÄGGSUPPLYSNINGAR

Not 1 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning samt Rådet för kommunal redovisningsrekommendationer (RKR). Tillämpade redovisnings- och värderingsprinciper är oförändrade i jämförelse med årsbokslutet 2021.

Fordringar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Statsbidrag

Bidrag hänförliga till perioden har tillgodogjorts årets redovisning (periodiserats).

Koncernkonto

Tillgångar placerade i Ludvika kommuns koncernkonto redovisas som likvida medel och som en fordran på Ludvika kommun.

Anläggningstillgångar

Med anläggningstillgång menas tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. För att klassas som anläggningstillgång ska värdet vara över ett halvt prisbasbelopp (2022; 24 150 kr) samt ha en livslängd på minst tre år. Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Avskrivningar

I resultaträkningen belastas verksamhetens resultat med linjära avskrivningar enligt plan. Avskrivningarna beräknas på ursprungliga anskaffningsvärden och baseras på tillgångarnas beräknade nyttjandetid. Avskrivningarna påbörjas månaden efter anskaffningen tagits i bruk. Följande avskrivningstider har använts:

Objekt	Avskrivningstid
Markanläggningar	10 år
Lastbilar, grävare	5 år
Instrument	5-10 år
Personbilar	5 år
Övriga inventarier	5 år
IT/AV-utrustning	3 år

Löner och övriga förmåner

Löner och övriga förmåner har redovisats enligt bokföringsmässiga grunder, vilket innebär att alla löner och förmåner som hänför sig till perioden har beaktats i bokslutet.

Leasingavtal

I enlighet med RKR R5 Leasing ska leasingavtal klassificeras som operationella eller finansiella. Finansiella leasingavtal innebär att de ekonomiska fördelarna och riskerna i allt väsentligt överförs från leasegivaren till leasetagaren. Finansiella leasingavtal jämställs med ett avbetalningsköp och

redovisas i balansräkningen som anläggningstillgång samt skuld till leasegivarna. Under året har inga finansiella leasingavtal tillkommit. Leasingavtal som inte uppfyller definitionen av ett finansiellt leasingavtal, är operationellt och redovisas som hyresavtal.

Pensioner

Pensionsskulden redovisas i överensstämmelse med LKBR enligt blandmodellen. Pensionsrätt intjänad t.o.m. 1997 redovisas som en ansvarsförbindelse. Den del av pensionerna som kan hänföras till det individuella valet redovisas som upplupen kostnad i balansräkningen och ränta på pensionslöften redovisas som en finansiell kostnad i resultaträkningen. Pensionskostnader och pensionsskuld grundar sig på Skandias beräkningar och prognoser enligt RIPS.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster särredovisas, när dessa förekommer, i not till respektive post i resultaträkningen. För att en post ska betraktas som jämförelsestörande ska posten uppgå till ett väsentligt belopp samt vara av sådant slag att den inte förväntas inträffa ofta eller regelbundet. Inga jämförelsestörande poster har redovisats för 2022.

Not 2 Verksamhetens intäkter

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Driftbidrag (exkl. medlemsbidrag)	24 959	19 759
Bidrag o kostnadsersättning från staten	1 752	1 694
Övriga bidrag	82	106
Interkommunal ersättning	3 643	2 657
Försäljning av varor och tjänster	6 851	5 169
Övriga verksamhetsintäkter	530	528
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	255	902
Investeringsbidrag	1	0
Summa verksamhetens intäkter	38 073	30 815

Ytterligare upplysningar om periodisering av förutbetalda intäkter finns i not 14.

Not 3 Verksamhetens kostnader

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Lokal- o markhyror	26 075	26 096
Fastighetskostnader	5 112	5 865
Lön, arvode och ersättningar	109 242	105 248
Sociala avgifter	35 436	34 424
Pensionskostnader	9 461	10 085
Bidrag till elever, inackordering, maters. m.m.	1 238	983
Köp av utbildning	59 072	57 754
Skolskjuts och övriga elevresor	4 907	3 519
Material	14 734	13 925
Hyra av maskiner, datorer, skrivare och övriga invent.	7 503	6 418
Övriga kostnader	15 937	13 806
Summa verksamhetens kostnader	288 717	278 123

Not 4 Av- och nedskrivningar

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Avskrivn. byggnader och anläggning	57	48
Avskrivning maskiner, inventarier och transportmedel	1 668	1 592
Summa av- och nedskrivningar	1 725	1 640

Se även noterna 8 och 9.

Not 5 Medlemsbidrag

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Ludvika kommun	196 800	190 100
Återbetalning av medlemsbidrag	-9 083	-1 910
	187 717	188 190
Smedjebackens kommun	66 149	63 759
Återbetalning av medlemsbidrag	-870	-2 376
	65 279	61 383
Summa medlemsbidrag	252 996	249 573

Not 6 Finansiella intäkter

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Ränteintäkter på likvida medel	227	0
Summa finansiella intäkter	227	0

Not 7 Finansiella kostnader

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Räntor på pensionsavsättningar	633	397
Övr. ränte- och finansiella kostnader	221	228
Summa finansiella kostnader	854	625

Not 8 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Ingående anskaffningsvärde	574	456
Inköp	0	118
Utgående anskaffningsvärde	574	574
Ingående avskrivningar	-112	-64
Årets avskrivningar	-57	-48
Utgående avskrivningar	-169	-112
Utgående redovisat värde	405	462
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	10	10

Not 9 Maskiner, inventarier, fordon och IT-utrustning

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Ingående anskaffningsvärde	38 545	36 539
Inköp	2 945	2 431
Försäljningar	0	-307
Utrangeringar	0	-118
Årets omklassificering	-388	0
Utgående anskaffningsvärde	41 102	38 545
Ingående avskrivningar	-33 856	-32 666
Årets avskrivningar	-1 668	-1 592
Försäljningar	0	284
Utrangeringar	0	118
Årets ack. omklassificering	225	0
Utgående avskrivningar	-35 299	-33 856
Utgående redovisat värde	5 803	4 689
Därav finansiell leasing	665	953
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod (år)	5	4

Årets inköp uppgår till 2 945 tkr, varav 236 tkr har finansierats genom bidrag av Skolverket. Omklassificering av ett leasingobjekt har skett under året och redovisas istället som hyreskostnad på driften.

Not 10 Kortfristiga fordringar

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Kundfordringar	7 045	4 433
Fordran driftbidrag Ludvika kommun	10 700	10 700
Fordran driftbidrag Smedjebackens kommun	4 575	4 575
Förutbetalda kostnader	1 080	349
Upplupna intäkter och fordringar	4 275	3 544
Fordran löner	48	49
Fordran hos staten	6 335	5 205
Rekvirerade bidrag	71	167
Fordran moms	1 269	2 666
Fordran koncernkonto Ludvika kommun	32 619	34 847
Summa kortfristiga fordringar	68 017	66 535

Not 11 Likvida medel i kassaflödesanalysen

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Kontantkassa	1	1
Fordran koncernkonto Ludvika kommun	32 619	34 847
Summa likvida medel i kassaflödesanalysen	32 620	34 848

Not 12 Avsättningar för pensioner

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	24 832	24 812
Nyintjänad pension, varav		
- förmånsbestämd ålderspension	909	656
- särskild avtalspension		1
Årets utbetalningar	-892	-857
Ränte- o basbeloppsuppräknig	493	304
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	1 106
Övrig post	294	11
Byte av tryggande	0	-1 205
Förändring löneskatt	195	4
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	25 831	24 832
- varav löneskatt	5 043	4 848

Uppgifter om utredningsgrad och visstidsförordanden finns i not 15.

Not 13 Långfristiga skulder

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Långfristig leasingsskuld	953	215
Årets amorteringar	-131	-125
Nya lån	-	863
Omklassificering finansiell leasing	-157	-
Investeringsbidrag	265	-
Ack. upplösning investeringsbidrag	-1	-
Summa långfristiga skulder	929	953
- varav leasingsskuld	665	953

Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning

Genomsnittlig ränta %	0,90	*0,93
Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,5	3,4
Kapitalförfall andel av lån i % inom:		
0-1 år	44	39
1-3 år	39	44
3-5 år	17	17

Investeringsbidraget från Skolverket har periodiserats på 3 respektive 5 år, vilket är lika med nyttjandeperioden för de tillgångar som bidraget avser. *)Jämförelsetalet för genomsnittlig ränta har korrigerats till 0,93 % p.g.a. ny beräkningsmetod.

Not 14 Kortfristiga skulder

Belopp tkr	22-12-31	21-12-31
Leverantörsskulder	7 130	7 714
Semester och övertidsskuld	12 203	11 248
Upplupen särskild löneskatt	564	658
Avtalspensionsskuld	4 729	4 636
Övriga förutbetalda intäkter	3 366	9 064
Övriga interimsskulder	3 047	1 820
Interimsskulder i kundreskontra	183	283
Prel. ankomstbokförda fakturor	-94	0
Återbetalning till medlemskommunerna	9 953	4 286
Momsskuld	0	101
Personalens skatter och avgifter	5 124	4 831
Summa kortfristiga skulder	46 205	44 641

Not 15 Ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Ingående ansvarsförbindelse inkl löneskatt	35 977	37 002
Ränte- och basbeloppsuppräknig	805	512
Ändring försäkringstekniska grunder	-	1 362
Årets utbetalningar	-1 891	-1 747
Övrig post	1 394	-952
Förändring av löneskatt	75	-200
Summan ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998	36 360	35 977
- varav löneskatt	7 099	7 024
Övriga upplysningar om pensioner		
Utredningsgrad %	97	97
Antal anställda med rätt till visstidspension	1 258	1 223
Antal förtroendevalda med rätt till ålderspension enligt ök.	18	18

Not 16 Leasing

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Finansiella leasingavtal		
Maskiner, inventarier, fordon och IT		
Nuvärdet av minimileaseavgifter	665	953
Därav förfall inom 1 år	132	288
Därav förfall inom 1-5 år	533	665
Operationella leasingavtal		
Ej uppsägningsbara avtal överstigande 1 år		
Minimileaseavgifter		
Med förfall inom 1 år	1 696	1 434
Med förfall inom 1-5 år	1 444	2 297
Summa framtida minimileaseavgifter operationella leasingavtal	3 140	3 731

Not 17 Upplysningar om kostnader för räkenskapsrevision

Belopp i tkr	22-12-31	21-12-31
Kostnader för räkenskapsrevision		
Sakkunnigt biträde	90	90
Förtroendevalda revisorer	9	9
Total kostnad för räkenskapsrevision	99	99

Kostnader för räkenskapsrevision avser ganskning av bokföring, delårsrapport samt årsredovisning. Ett revisionsuppdrag utöver räkenskapsgranskning har skett under året.

DRIFTREDOVISNING

Driftredovisning per verksamhet (inkl. interna poster och exkl. finansiella poster).

Belopp i mkr

	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Årsbudget netto 2022	Budget- avvikelse
	2022	2021	2022	2021	2022	2021		
Gymnasiet inkl. IKE	9,9	9,1	-152,2	-149,0	-142,3	-139,9	-145,7	3,4
Gymnasiesär	-	-	-11,1	-9,8	-11,1	-9,8	-10,7	-0,4
Vuxenutbildningen	14,2	10,8	-30,6	-27,6	-16,4	-16,8	-15,8	-0,6
Uppdrag, Yh och T4	6,3	7,1	-6,1	-6,7	0,2	0,4	0,3	-0,1
Kulturskolan	1,2	1,3	-14,2	-13,8	-13,0	-12,5	-12,8	-0,2
Övrigt	7,1	2,8	-76,9	-73,1	-69,8	-70,3	-77,6	7,8
Avgår: interna poster	-0,6	-0,3	0,6	0,3	-	-	-	-
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	38,1	30,8	-290,5	-279,7	-252,4	-248,9	-262,3	9,9

Upplysning om tillämpade internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla verksamhetsekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att jämfört med resultaträkningens intäkter och kostnader, som endast innehåller externa poster, har driftredovisningen påförts även interna poster, såsom köp och försäljning mellan verksamheterna. Kostnader som fördelas mellan VBU:s olika verksamheter genom interndebitering är:

Utbildning: Uppdragsenheten interndebiterar ungdomsgymnasiet och vuxenutbildningen för utbildningar inom truck, kran/travers, skylift, mobila arbetsplattformar och fallskydd.

Bilhyra: Bilpoolen interndebiterar verksamheter för hyra av fordon till beräknad milkostnad och dygn.

Lunch/fika: Cafeteria, restaurang och skolkök interndebiterar verksamheter för luncher och fika.

Finansiella poster

Poster som redovisas i resultaträkningen, men inte i driftredovisningen är finansiella intäkter och kostnader. Se not 6 och 7.

Externa intäkter och kostnader

Externa intäkter redovisas i not 2 och externa kostnader i not 3 och 4.

INVESTERINGSREDOVISNING

Årets investeringar

Årets investeringar uppgår till 2,9 mkr vilket är 4,8 mkr lägre än budgeterat. Avvikelsen beror i huvudsak på budgeterade fordon på Malmenskolan där en del fordon har finansierats via operationell leasing, upphandlingar som har dragit ut på tiden och investeringar som har flyttats över till nästkommande år. På Högbergsskolan är det framförallt möbler och inredning till särgymnasiets nya lokaler samt kassasystem till cafeteria som har blivit billigare än planerat. På Smedenskolan blev även klädsåpen till eleverna på Restaurang- och livsmedelsprogrammet billigare än budgeterat.

Ändring av beviljad investering

Kulturskolan beviljades att omdisponera investeringsbudgeten om 50 tkr för instrument att även omfatta digitala hjälpmedel i form av Ipad.

Överflyttning av investeringar

Investeringar budgeterat för totalt 3,5 mkr på Malmenskolan har flyttats över till nästkommande år. Dessa är lastbil med skåp, skåpsläp samt dieseltank.

Större investeringar över 100 tkr

De större investeringarna utgörs framförallt av en simulator för gräv- och lastmaskin på Malmenskolan samt skolmöbler och utrust-

ning till Högbergsskolans lokaler. Större investeringarna redvisas i tabell på sidan 25.

Skolverket

Skolverket beviljade vuxenutbildningen bidrag för kostnader för kartläggning och validering. I bidraget ingick inköp av inventarier och IT-utrustning för 265 tkr, vilket har hanterats som ett investeringsbidrag. Av det beviljade bidraget utnyttjades 236 tkr och redovisas i tabellen under vuxenutbildning.

Finansiell leasing och gåvor

Inga finansiella leasingkontrakt har ingåtts och inga gåvor har mottagits under perioden.

Investeringsredovisning per skola/enhet

Belopp i tkr	Budget 2022	Utfall 2022	Återstår av budget	Förbrukat i % av budget
Högbergsskolan	1 898	1 570	328	83
Malmenskolan	5 203	825	4 378	16
Smedenskolan	100	52	48	52
Kulturskolan	50	32	18	64
Vuxenutbildningen	502	466	36	93
Summa investeringar	7 753	2 945	4 808	38
- varav finansiell leasing	-	-	-	-
- varav gåvor	-	-	--	-
Summa investeringar exkl. finansiell leasing och gåvor	7 753	2 945	4 808	38

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisorerna i
Västerbergslagens utbildningsförbund

Till fullmäktige i Ludvika kommun och
Smedjebackens kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat kommunalförbundet Västerbergslagens utbildningsförbund (organisationsnummer 222000-0802) under år 2022.

Direktionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning. Granskningens resultat redovisas i "Översiktlig granskning av delårs-rapport 2022-08-31" och bilagan "Granskning av bokslut och årsredovisning per 2022-12-31".

Utfallet för 2022 före justering av kommunbidragen är ett positivt resultat om 9,9 mkr. Direktionen har för räkenskapsåret fastställt riktlinjer för god ekonomisk hushållning som innebär att årets resultat ska uppgå till 0 mkr. Det målet har uppnåtts då resultatet före justering av kommunbidragen uppgår till 9,9 mkr.

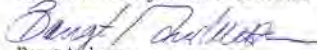
Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen vad gäller förbundets måluppfyllelse är förenligt med mål som direktionen uppställt. Detta då de två finansiella målen är uppfyllda samt att samtliga tre verksamhetsmål bedöms vara uppfyllda. Måluppfyllelsen är således förenlig med kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning. Vår bedömning är att direktionens interna kontroll har fungerat tillfredsställande.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt enskilda ledamöter i densamma.

Vi tillstyrker att respektive fullmäktige godkänner kommunalförbundets årsredovisning för 2022.

Ludvika och Smedjebacken 20 mars 2023

Bengt Andersson
Revisor Ludvika kommun

Britt-Marie Pettersson
Revisor Ludvika kommun

Britt-Marie Södars
Revisor Smedjebackens kommun

Västerbergslagens utbildningsförbund

Box 830, 771 28 Ludvika • Tel: 0240 - 865 00 • E-post: info@vbu.ludvika.se • www.vbu.se • Org.nr: 222000-0802